

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Warszawa, 14 grudnia 2018 r.

DWKI-WSPE.053.4.2018.CZ

Pani
Sandra Deka
Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Ziemi Żywieckiej
al. Wolności 4
34-300 Żywiec

Szanowna Pani Prezes,

odpowiadając na Pani petycję z 3 grudnia 2018 r., zgodnie z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹, w sprawie stosowania przepisu art. 10a ustawy – Karta Nauczyciela² oraz możliwości zakupu usług edukacyjnych przez niesamorządowe przedszkola, szkoły i placówki od nauczycieli i specjalistów prowadzących działalność gospodarczą, uprzejmie wyjaśniam.

Ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych³ dokonane zostały zmiany m.in. ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Z dniem 1 września 2018 r. wszedł w życie przepis art. 10a ww. ustawy zgodnie, z którym w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego nauczycieli zatrudnia się na podstawie umowy o pracę, zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy⁴.

W świetle powyższego, od dnia 1 września 2018 r. z przepisów wprost wynika obowiązek zatrudniania nauczycieli w ww. jednostkach na podstawie umowy o pracę. Powyższy przepis ma zastosowanie w przypadku zatrudniania wszystkich nauczycieli ww. przedszkoli, szkół i placówek, niezależnie od zajmowanego stanowiska czy wymiaru zatrudnienia. Ma on zatem zastosowanie do zatrudnienia również nauczycieli pedagogów, psychologów, logopedów oraz terapeutów pedagogicznych.

Uregulowanie sposobu zatrudniania nauczycieli w ww. przedszkolach, szkołach i placówkach dokonane zostało w celu zapewnienia odpowiedniej jakości procesu nauczania w tych jednostkach, bezpieczeństwa uczniów i wychowanków, a także w trosce o zapewnienie nauczycielom tych jednostek

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 870

² Dz.U. z 2018 r. poz. 967

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2203 z późn. zm.

⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.

możliwości korzystania z uprawnień pracowniczych. Do prowadzenia zajęć w ww. przedszkolach, szkołach i placówkach nierzadko nawiązywane były z nauczycielami umowy cywilnoprawne, których istota z jednej strony nie jest dostosowana do charakteru pracy nauczyciela, z drugiej zaś ogranicza możliwość korzystania przez nauczycieli z uprawnień pracowniczych.

Prowadzenie zajęć w przedszkolach, szkołach i placówkach wiąże się z koniecznością osobistego świadczenia przez nauczyciela umówionego rodzaju pracy, w określonym miejscu i w określonych godzinach, w sposób ciągły, jak również niezbędne jest, aby wykonywane zadania były poddane bieżącemu nadzorowi. Charakter tej pracy przesądza zatem, że zatrudnienie nauczycieli nosi cechy stosunku pracy i powinno być dokonywane na podstawie umowy o pracę. Nie jest bowiem dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy określonej powyżej (art. 22 § 1² Kodeksu pracy).

W świetle obowiązujących przepisów, właściwa organizacja pracy w przedszkolach, szkołach i placówkach wiąże się, co do zasady z koniecznością zatrudniania nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje, a nie zakupem usług edukacyjnych od zewnętrznych podmiotów. Rozwiązanie takie nie gwarantuje bowiem dyrektorowi możliwości odpowiedniego nadzorowania osób świadczących takie usługi, jak również nie zapewnia bezpieczeństwa dzieciom pozostającym pod opieką osób realizujących daną usługę. Przewidziane dla nauczycieli w ustawie – *Karta Nauczyciela* wymogi dotyczące niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, czy też nieprowadzenia wobec nauczyciela postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, nie znajdują zastosowania w przypadku zawarcia z nauczycielem umowy cywilnoprawnej czy też zakupu usługi edukacyjnej od zewnętrznej firmy.

Natomiast w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – *Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw*⁵, wprowadzono art. 6 pkt 11, w którym uzupełniono dotychczasowy art. 10a Karty Nauczyciela o zapis „W przypadku nauczycieli prowadzących zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami w wymiarze nie wyższym niż 4 godziny tygodniowo, powierzenie prowadzenia tych zajęć może nastąpić również na innej podstawie niż umowa o pracę, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy”.

Zmiana ta ułatwi organizowanie zajęć w niesamorządowych przedszkolach, szkołach i placówkach, zapewniając jednocześnie bezpieczeństwo uczniów na

⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. 2245

tych zajęciach. Umożliwia się bowiem powierzanie prowadzenia zajęć na innej podstawie niż umowa o pracę w przypadku nauczycieli prowadzących zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami w wymiarze nie wyższym niż 4 godziny tygodniowo, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy. Osoby, które będą prowadziły zajęcia na innej podstawie niż umowa o pracę będą jednakże musiały spełniać warunki dotyczące niekaralności, co podyktowane jest koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa uczniów pozostających pod ich opieką. Zmiana ta wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Jednocześnie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej nie prowadzi dalszych prac legislacyjnych w zakresie zmian omawianego przepisu.

Z wyrazami szacunku

Joanna Wilewska
Dyrektor
Departament Wychowania i Kształcenia
Integracyjnego
/ – podpisany cyfrowo/